

jairól igazán alaposan informálódhatott volna minden közéleti ügyben. Engem ezúttal tehát Pillich ur kritikái nem elégitettek ki, mert azt vártam volna tőle, hogy az ócsárolt intézkedés helyett sokkal jobbat és tökéletesebbet hozzon javaslatba. Ezt kérem most is és vagyok iránta régi tisztelettel: *Egy törvényhatósági bizottsági tag*, aki a közgyűlési teremben mindig közelében ül.

Mikor Sövényházára sürgönyözött a cár Nikolajevicsnek.

(Saját tudósítónktól.) Nikolajevics Miklós, aki most nagy buzgalommal és bőrig izzadva kénytelen főrendezni a hatalmas apparátussal működő és hagyományos pontossággal elkövetkezett orosz visszavonulást, volt valaha rettegettebb ur is, mint most, pont a háboru tizenharmadik hónapjában. Akkor persze béke volt és a nagyherceg-nagybácsi vigan élte napjait. Mint az orosz hadsereg háboru idejére kiszemelt generalisszimuszához illik, el-ellátogatott hozzánk, annak a nemzetnek a földjére, amelyet most, milliós hadseregének hordáival könyörtelenül kivánt végigsöpreni. Akkor, pezsgős üvegek megduzzadt dugóinak szakértelemmel teljes durrogatásánál, akkor volt rettegett ur a bős Nikolajev.

Egyik ilyen Magyarországra való baráti kiruccanás alkalmával — 1912 telén — történt, hogy Miklós nagyherceg olyan nagy buzgalommal vadászta a nyulat és fogyasztotta az italt, hogy teljes három napra egészen megfeledkezett nemcsak Petár rokonról, a Narodna Obránáról, a délszlávokról, a nagyszzlávokról, mindenfajta szlávokról, hanem még — ó, uram bocsáss! — minden petyárok és szlávok hatalmas uráról: az isteni, a szép, a szegény, a szük-mellű, a szerencsétlen, a nyomorult cárról is.

De az atyuska — hiszen méltóztatik tudni, — fél egyedül. A legkomolyabban és mindenhol és az élet minden vonatkozásában fél. De különösen fél a szegény, az ártatlan atyuska a nagybácsi atyuska nélkül, akinek szakálla számára az élet utjait megvilágítja és szikár,

hosszu keze azokat vérpatakokkal köríti. Nagy lett hát a türelmetlenség a cári udvarban, a mikor két nap alatt semmi értesítés sem érkezett Pusztaszerről Miklós papától. A harmadik napon az atyuska a legkomolyabban pityeregni kezdett, mire Anasztázia mama személyesen — a történelem meg fogja állapítani, hogy nemcsak személyesen, hanem nagyon hiányos öltözékben is — a szentpétervári postára szaladt és sietve a következő táviratot küldte el Sövényházára a hanyag és komisz nagybácsinak:

A cár nagyon nyugtalan. Három nap óta semmi hír. Azonnal sürgönyözz!

ANASZTÁZIA.

A francia nyelven érkezett sürgönyt nyomban kikézbcsítették az orosz haderők kiszemelt és akkor még rettegett fővezérének, aki Pusztaszerről beautomobilozott Sövényházára és megnyugtatóul feladta a választ.

Elmondtuk ezt a három éves, szerény históriát, mert ma, szemünk előtt a háboru nagy eseményeivel adatot szolgáltat a cár és nagyherceg viszonyához. Kár, hogy a nagyherceg miatt már nemcsak a cár aggódik és kár, hogy nem pazarolta el minden vad energiáját ez az ember abban a mesterségben, amelyhez jobban ért, mint a háboruhoz: a vadászatban és muiatásban.

Tanu rá Urbán Lajos.

Megtorpedózott angol halász gőzös.

London, július 31. A Jorngpierey angol halászgőzöst az északi tengeren egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. A legénységet partra szállították.

Japán újabb katonai készülődése.

Genf, július 31. A párisi *Herald* szerint a japán hadvezetőség *behívott nyolc korosztályt*, amelyet a japán-kinai konfliktus elintézése után elbocsátott volt. A japán sajtó ezt az új hadi intézkedést arra vezeti vissza, hogy Japánország biztosítani akarja Kelet-Ázsiában a nagyhatalmát.

vonultam él, ami annál különösebb, mivel az a látszata, mintha egyáltalán az utcán élne. Ennek dacára azonban nagyon nehéz az olasz családi életbe bepillantást nyerni. A népről és a polgári középosztályról beszélek. Ennek az osztálynak tisztességben nevelt lányai a lehető legritkábban járnak ki. Megesett, hogy valamely fészekben való több hónapos ott tartózkodásom után fel-feltűnt egy-egy új leányarc, holott meg voltam róla győződve, hogy már mindenkit ismerek a faluban. Azt hittem, idegenből jött. Megtudakoltam és azt mondják, hogy nem. Mikor esodálkozásomnak adtam kifejezést, amiért még nem láttam, azt mondták a falusiak: — Hja signor, ez jól nevelt leány, az nem jár ki!

Házához csak keveseket hí meg az olasz. Ha fiatal asszony vagy leány van a háznál, akkor még éppen keveset. Féltékeny akár egy török és nem szívesen festi az ördögöt a falra. Az olasz családnak ez a kifelé való elzárkózottsága hozza magával, hogy bármédig is tartózkodik az idegen ebben az országban, az olasz családi életbe nem nyer intímabb betekintést.

A két nem érintkezésében igen nagy az erkölcsösség. Olaszországban sehol sem tapasztaltam, sem északon, sem délen, hogy fiatal emberek és leányok elárulták volna egymás iránti hajlandóságukat nyilvánosan és oly formában, ahogy azt olyan gyakran látni Észak- és Közép-Európában. Még azt sem tartják illendőnek, hogy a legények és

HIREK

0000

Négyszeresen kitüntetett szegedi tartalékos zászlós.

— Milyen az igazi magyar hős. —

(Saját tudósítónktól.) Itt jár-kell közöttünk. A bal keze fel van kötve: sebesült. Kis, nyírott bajusza inkább vörösnek mondható, mint szőkének. Alacsony termetű, de széles vállu és mellű. Szüksége is van erre a széles mellre, mert küllőmben nem férne el rajta a sok kitüntetés, amit ebben a háboruban szerzett. Bronz, kis ezüst, nagy ezüst és arany vítérségi érem díszíti a mellét. Négy embernek is dicsőséget és megbecsülést szerző.

Mikor az utcán először láttam önkéntelenül is megálltam és köszöntem, majd bemutatkoztam neki. És mindjárt ott az utcán kezdtem vallatni: mikor és miért kapta ezt a sok kitüntetést? Csak hogy nem vallott és végtelenül szerénykedett. Azt hittem, talán a helyet nem találja megfelelőnek arra, hogy vítérségeit elmondja nekem. Hívtam a kávéházba, de nem állott kötélnek.

— Nem szoktam kávéházba járni! mondta.

— Akkor hol beszélhetnék magával? érdeklődtem.

— Nem valami érdekes az egész dolog, kár időt felesérelni rá, válaszolt minden affektálás nélkül.

— De ingyen csak nem adnak egy embernek négy kitüntetést?! érveltem neki. Mégis csak lesz, miről mesélni. Tudja mit, jöjjön el a lakásomra, ott nem zavar bennünket senki.

— Sajnálom, de kiigérkeztem ma délután Szatymazra, szolt a kifogás.

— Akkor hát holnap délután! s megmondtam neki, hol lakom.

Holtnap is el vagyok fogtatva, hangzott az újabb kocsár.

Ezt az embert valahogy más oldalról kell megközelítenem, gondoltam magamban.

— Mi zászlós urnak a polgári foglalkozása? érdeklődtem.

— Tanárjelölt vagyok! szolt igazi filozopteri szerénykedéssel.

— Akkor mi kollegák vagyunk, kiál-

Olasz erkölcsök.

Epstein Jehudo, bécsi festő, aki művészeti tanulmányok céljából hosszú éveket töltött Olaszországban, melynek csaknem minden részében megfordult, így jellemzi az olaszokat:

Más országot el sem tudok képzelni emberei nélkül. Olaszországgal másképp vagyok. Sokszor gondolok arra a gyönyörű országra, a nagyszerű tengerre és hegyekre. Minden vonala olyan, mintha művész szelleme teremtetten és alakította volna. A csodálatos, régi városok, a gyönyörű paloták, a múzeumoknak az a tömege szétszórtan az egész országban s a föld termékenysége, az ég felé törekvő ciprusok, a piniák, Szabina és Szicilia sasfészekhez hasonló városai és a toszkanai dombok kies vidékei! Ha mindezekre gondolok, a lakossága e földnek eszembe se jut, mintha hozzá se tartoznék e helyekhez. A nagyszerű tájkép ugylátszik nem szorul staffázsra. Ha Itáliára gondolok, ez az ország meglevenedik előttem csillog csábit és vonz ellenállhatatlanul. Az ország népe ebből a benyomásomból azonban teljesen ki van kapcsolva. És nemcsak én vagyok vele úgy. Más idegenek is annyira vágyódnak Olaszország után, melyet újból és újból bentaznak. Nagy szeretettel viselnek az ország iránt, de semmi vonzalmat nem éreznek népe iránt. Még ha sokáig él is közte az ember.

Az olasz a nyugat- és észak-európai emberhez képest már keleti. Abszolúte vissza-

lányok együtt sétálnak. Nem a nagy városokról beszélek, ahol a szokások már többé-kevésbé nemzetköziek. A táncnál is is el vannak különítve. A legények legényekkel tárcolnak, a leányok leányokkal. Ha valamely legény nyilvánosan táncol egy leánnyal, úgy az bizonyosan a nővére, a menyasszonya vagy valamely más közeli rokon. Az utcán való csókot, ha csak nem az anyja, felesége vagy menyasszonya az illetőnek, az olasz törvény mint oltraggio all' pudore publicot, mint nyilvános szemérem ellen való vétséget, bünteti. Nem emlékszem rá, hogy Olaszországban valaha is láttam volna, hogy férfi és nő nyilvánosan csókolózzék.

A tör szerepe ismeretes. Az olasz lapok napi krónikája vértől csepeg. Az olasz egyáltalán bosszuálló, a megsértett családi becsületet pedig föltétlenül véresen bosszulja meg. Nemcsak a köznép. A magasabb körök is, arisztokraták, egyetemi tanárok, művészek törrel vagy revolverrel gyilkolnak és az egész országban naponta csaknem annyi embert ölnek meg, ahány csirkét a konyhán. A román faj egyáltalán bestiálisabb mint a germán, tehát voltaképp kevésbé kulturfaj. Kultúra alatt ugyanis főleg a bestialitás kiküszöbölését értem. Aki szeret gyilkolni, az még nagyon is állat.

A családi becsületnek törrel való megbosszulása annyira meggyökerezett náluk, hogy nem vérszomjas férfiak is sokszor vadállati kegyetlenséggel gyilkolják meg